

Związek Zawodowy Pracowników Państwowych i Społecznych
Zarząd Okręgu 4 Białymstoku

Materiały z działalności

Komisji d/s Kobiet Pracujących

1964 - 1969

AP
W Białymstoku

49

21 15

S p r a w o z d a n i e

z działalności Komisji Kobiet Pracujących przy Zarządzie
Okręgu Zw. Z.P.P. i Sp. w Białymstoku.

Komisja rozpoczęła działalność w miesiącu listopadzie
1964 r. W skład Komisji wchodzi 7 osób - a mianowicie:

Irena Topczewska - Przewodnicząca Komisji

Maria Tumel - Z-ca Przewodniczącej Komisji

Irena Kujawa - Sekretarz Komisji

i członkinie: Helena Dobrańska, Maria Bernaz, Halina Kożakowska,
Irena Łukasiak i Aleksandra Siemiernik. Są to przedstawicielki
rad narodowych, sądownictwa, prokuratury, ZUS i pionu finansowego.

Komisja pracowała w oparciu o plan pracy, który
obejmuje problemy i zagadnienia jakimi zajmuje się ona w roku
bieżącym. Posiedzenia Komisji odbywają się w zasadzie jeden raz
na dwa miesiące, dotychczas odbyło się 6 posiedzeń. Komisja
zajmowała się takimi sprawami jak organizowanie prelekcji na tematy
związane z rolą kobiety w społeczeństwie, współpraca z innymi
komisjami działającymi przy Zarządzie Okręgu i Ligą Kobiet oraz
opieką nad dzieckiem i kobietą pracującą. Poza tym Komisja
współdziała w typowaniu dzieci na kolonie i półkolonie letnie
jak również brała czynny udział w organizowaniu uroczystości
z okazji Dnia Kobiet i Międzynarodowego Dnia Dziecka.

Drugim osiągnięciem Komisji zasługującym na podkre-
ślenie jest utworzenie poradni prawnej dla kobiet przy tut.

Zarządzie Okręgowym.

Poradnia czynna jest dwa razy w miesiącu, w każdy czwartek po 1-szym i 15-tym. Porad prawnych udziela sędzia Sądu Wojewódzkiego Tow. Maria Bernas - członek Komisji i Prokurator Tow. Irena Kujawa - Sekretarz Komisji.

Poradnia ta mimo ogłoszenia jej otwarcia w prasie lokalnej - na coraz większe powodzenie i zyskuje coraz większą popularność wśród kobiet.

Przeciętnie 6 - 8 kobiet zgłasza się po poradę i to kobiet nie tylko z pionu naszego związku ale i innych resortów. W większości zgłaszające się o poradę kobiety występują w sprawach rodzinnych i stosunków pracy.

Od chwili powołania Komisji wygłoszono 8 odczytów i prelekcji na tematy z dziedziny ustawodawstwa pracy, spraw związanych z prawą kobiet i ich roli w społeczeństwie. Pogadanki były wygłaszane min. Prezydium WRN, PRN Łapy, GRN Tarpucie, itd.

Komisja współdziałała w organizowaniu różnego rodzaju imprez kulturalno rozrywkowych jak np. z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet, wysłano życzenia kobietom poszczególnych rad zakładowych naszego związku, odbyło się szereg akademii, wieczornic i wygłoszono kilka pogadarek.

Komisja brała czynny udział przy organizowaniu choinki noworocznej dla aktywu naszego związku, jak również uroczystości związanych z Międzynarodowym Dniem Dziecka. Impreza odbyła się w kawiarni Związkowej. Program uroczystości był opracowany przy współudziale Komisji Kulturalno-Oświatowej.

Godnym uwagi jest również fakt, że Komisja postanowiła włączyć się bardziej niż kiedykolwiek do pracy z rencistkami, członkiniami ZZPPiS. Dotychczas przygotowano wykaz rencistek ze wszystkich Rad Zakładowych na terenie miasta Białegostoku. W najbliższym czasie zamierza się zorganizować z nimi spotkanie i bardziej wnikliwie interesować się ich sprawami.

Komisja kobiet brała aktywny udział w akcji wyborczej do Sejmu i rad narodowych poprzez bezpośredni udział w Komisjach Wyborczych, spotkaniach kandydatów do Sejmu i rad narodowych z wyborcami, propagowaniu programów wyborczych FJN, udział w pracach Komitetu FJN, czuwanie nad tym aby najwięcej kobiet kandydowało, a przez to weszło do współudziału w rządzeniu.

Ponadto komisja zajmuje się uaktywnieniem pracy Komisji Kobiet działających w radach zakładowych. Najbardziej stosowną formą pracy Komisji Kobięcych w radach zakładowych jest organizowanie różnego rodzaju ~~kw~~ kół zainteresowań np. kursów kroju i szycia, kulinarnych itp.

W pionie ZZPPiS powołano 12 Komisji Kobięcych
o łącznej liczbie 45 osób w składzie jak niżej:

1.	Kom.Kobiet Prac.przy ZO.ZZPPiS w B-stoku	- 8 czł.
2.	" " Prez.WRN w Białymstoku	- 5 czł.
3.	" " Prokuraturze Woj.w B-st.-	3 "
4.	" " Sądzie Woj.w B-stoku	- 2 "
5.	" " B.O.P.M. w B-stoku	- 3 "
6.	" " NBP I O/M w B-stoku	- 3 "
7.	" " NBP II O/M w B-stoku	- 3 "
8.	" " WKZZ w B-stoku	- 3 "
9.	" " PPRN w Dąbrowie	- 3 "
10.	" " PPRN w Gołdapi	- 3 "
11.	" " PPRN w Suwałkach	- 5 "
12.	" " PPRN w Zembrowie	- 4 "

R a z e m : - 45 czł.

Na podkreślenie zasługuje wyjazd przedstawicieli
Komisji Kobięcych pracujących na wymianę doświadczeń do Z.O.
ZZPPiS w Olsztynie. Jeżeli chodzi o pracę Komisji Kobięcych
w Olsztynie, praca ta wygląda zupełnie inaczej, tam Komisja
ogranicza się do niesienia pomocy kobietom np. w postaci
zakupienia pralki, maszyny do szycia, by kobiety mogły korzystać
z tych urządzeń. Komisja pracuje bez żadnych planów pracy.

Współpraca Komisji z Zarządem Okręgu jest bardzo luźna. Prezydium w Olsztynie było zaskoczony zorganizowaniem u nas poradni prawnej.

Delegacja Kobiet wzięła udział w posiedzeniu Prezydium Zarządu w Olsztynie.

W oparciu o dotychczasową pracę Komisja winna prowadzić w dalszym ciągu działalność w kierunku:

1. Uaktywnienia pracy Komisji Kobiet pracujących przy Oddziałach powiatowych ZZPP i S.
2. Stworzenia odpowiednich warunków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i uzupełnienia wykształcenia kobiet pracujących, oraz zapewnienia na czas nauki odpowiedniej opieki nad dziećmi.
3. Nawiązanie współpracy z Wydziałem Zatrudnienia i dopilnować by do pracy dostępnej dla kobiet kierowane były przede wszystkim jedyne żywicielki rodzin i absolwentki szkół.
4. Dalszego rozwoju opieki nad dziećmi i młodzieżą, poprzez poczynanie starań w radach narodowych, zwiększenia ilości miejsc w żłobkach i przedszkolach, organizowania pracy z dziećmi w istniejących klubach i świetlicach zakładowych i środowiskowych, zwiększenie udziału kobiet w komitetach opiekuńczych i komitetach radzieckich.
5. Nawiązanie współpracy z organizacjami społecznymi jak ZK, ZMS, ZMW. -

I N F O R M A C J A

6

o działalności Komisji d/s Kobiet Pracujących przy
Z.O. Z.Z.P.P. i S. w Białymstoku za okres IV kwartału 1967r.
i I, II i III kwartał 1968 r.

Informację opracowano na podstawie materiałów nadesła-
nych z poszczególnych komisji d/s Kobiet Pracujących przy
Radach Zakładowych oraz ustaleń poczynionych przez członki-
nie Komisji d/s Kobiet Pracujących przy ZO ZZPP i S w/m.

Na wstępie należy stwierdzić, że aktywizacja kobiet
pracujących ściśle wiąże się z ruchem związkowym.
Powszechnie aktywizacja zawodowa kobiet stała się nieodzowną
koniecznością polityczną i gospodarczą.
Warunki społeczno- ekonomiczne wymagają szerokiego włączenia
kobiet do rozwiązywania podstawowych problemów współczesno-
ści a także zajęcia się takimi problemami jak :
ukształtowanie współczesnej rodziny, pozycji kobiety
w rodzinie, wychowania dzieci oraz prawidłowego prowadzenia
gospodarstwa domowego.

Związki Zawodowe mając na uwadze tę sytuację a także
i specyfikę ruchu kobiecego wynikającą z jednej strony :
kobiety jako pracownika zaś z drugiej : jako organizatora
życia rodzinnego przejęły pełną odpowiedzialność za całok-
ształt spraw związanych z pracą, aktywnością zawodową oraz
społeczną i polityczną postawą kobiety.

W związku z tym związki zawodowe, ruch kobiecy ujęły
w ramy organizacyjne, powołując do życia w zakładach pracy
komisje do spraw kobiet pracujących.

Powołana Komisja d/s Kobiet Pracujących przy
ZO ZZPP i S w Białymstoku zajęła się w początkowej fazie
swej działalności organizacją takich ogniw w poszczególnych
zakładach pracy.

Z uzyskanych informacji w Radach Zakładowych, wynika
iż komisje takie zostały powołane we wszystkich większych
zakładach pracy.

Wytypowane zostały także przedstawicielki reprezentujące
kobiety w tych zakładach pracy, gdzie liczba zatrudnionych

kobiet jest niewielka / np. Zw. Społ. Oszczędnościowo Pożycz
- Oddział w Białymstoku /.

Komisje te łącznie z Komisją d/s KP^{prawy} ZO ZZPP i ściśle współpracowały z innymi organizacjami kobiecymi a mianowicie Ligą Kobiet oraz komisjami kobiecymi innych związków branżowych. Komisja d/s Kobiet Pracujących przy ZO ZZPP i S współpracowała z Komisją Kobięcą przy WKZZ. Kst. Gertruda Orlecz i Irene Kujawa uczestniczyły w posiedzeniach tamt. Komisji i w ramach swoich możliwości wykonywały zadania powierzone przez tamt. organizację. Np. I. Kujawa uczestniczyła w opracowaniu wniosków i możliwości ich realizacji odnośnie zatrudnienia kobiet na terenie naszego województwa.

Sprawą zatrudnienia kobiet zajmowały się również komisje d/s kobiet pracujących naszego Związku.

Na przykład Komisja d/s Kobiet przy PPH w Wysokiem Mazowieckiem w swoich planach działalności uwzględniła problem zatrudniania kobiet.

Komisja ta zorganizowała kurs wyrobu niedzwiazków. Kursem tym objęto 11 młodych kobiet, które po ukończeniu go, zostały zatrudnione w tym zawodzie.

Ponadto większość komisji kobiecych naszego związku organizowało kursy takie jak : racjonalne przyrządzanie posiłków a między innymi kurs przyrządzania sałatek i ich dekoracji, czy pieczenia ciast i tortów .

Do wyróżniających się w tym względzie należy Komisja d/s Kobiet w Ełku i w Bielsku Podlaskim.

Ponadto Komisje w swoich planach widzą zamiar zorganizowania kursów kroju, szycia i haftarstwa. Organizacja tego rodzaju kursów jest uzależniona od środków finansowych, którymi komisje a nawet Rady Zakładowe nie dysponują. Chodzi tu przede wszystkim o zakup maszyn. Propozycje takie wysuwa kilka komisji a między innymi komisja w Ełku.

Ponadto Komisja d/s Kobiet pracujących przy PWRN w Białymstoku zorganizowała punkt repasacji pończoch, który jest czynny przez 4 dni w tygodniu.

Otwarcie punktu repasacyjnego zainteresowało się szereg kobiet i cieszy się on dużym powodzeniem.

Komisja ta również zamierza jesienią 1968r. uruchomić "kąciak kobiecy" gdzie będą udzielane ~~pr~~ porady dotyczące

8

pielęgowania urody, pokazy kosmetyczne, estetyki stroju, kulinarne i inne.

Komisja d/s kobiet pracujących przy ZO ZZPP i S w Białymstoku od szeregu lat prowadzi poradnię prężną, która udziela porad wszystkim kobietom z różnych związków branżowych z całego województwa. Porady prowadzi mgr I. Kujawa i H. Fijałkowska.

Porady te cieszą się dużą frekwencją osób zainteresowanych.

Były wypadki udzielania porad prawnych kobietom z odległych powiatów np. z Łomży.

Prowadzące porady niejednokrotnie uwagi swoje przekazywały przewodniczącemu Prezydium, w wyniku czego między innymi spowodowano - na interwencję Prezydium - uchylene decyzji, odnośnie niesłusznego rozwiązania stosunku pracy z jedną z pracownic SCP.

W innych podobnych wypadkach po uzgodnieniu z Komisją przy WKZZ, sprawy takie mają być przekazywane zarządom okręgowym resortowych związków.

W trosce o kobiety pracującą Komisje wszystkich szczebli, niezależnie od wskazanej już na tym odcinku działalności szczególną uwagę zwracają na sytuację kobiet uczących się i jedynych żywicielki rodziny.

Na tym odcinku wszystkie komisje wykazały duże zainteresowanie oraz otoczyły te kobiety szczególną troską.

Kobietami uczącymi się komisje kobiece interesowały się nie tylko pod względem ich postępów w nauce - kiedy to niejednokrotnie organizowano pomoc w postaci korepetycji, lecz także w miarę możliwości organizowano książki do nauki ^{przy ich pomocy} z pomocą materialną i czuwano nad tym aby kobiety te otrzymywały zwolnienia od zajęć służbowych w ramach obowiązujących przepisów.

Podobnie sytuacja przedstawia się z opieką nad jedynymi żywicielkami rodzin.

Komisje kobiece badały warunki bytowe takich kobiet i z reguły przychodziły z pomocą materialną, tam gdzie zachodziła konieczność .

Pomoc materialną na wniosek komisji kobiecych jedynym żywicielki rodzin otrzymywały z Rad Zakładowych względnie z kas zapomogowo-pożyczkowych. Nadto komisje kobiece interesowały się niejednokrotnie warunkami mieszkaniowymi takich pracownic. Między innymi Komisja d/s Kobiet Pracują-

cych przy Radzie Zakładowej WRN w Białymstoku poczyniła starania w kierunku przydziału mieszkania. W wyniku uzasadnionej interwencji u przewodniczącego Prezydium WRN i w kompetentnych wydziałach Helena Pańkiewicz -jedyna żywicielka rodziny - mieszkanie otrzymała.

Komisje kobiece mając na uwadze niejednokrotnie trudne warunki materialne i ograniczone możliwości wychowawcze kobiet pracujących nad dziećmi, rozwinęły działalność i w tym kierunku.

Komisja Kobieta przy PFRN w Sokółce, przy pomocy innych organizacji społecznych zorganizowała przedszkole, które to w pewnym stopniu rozwiązało problem opieki nad dzieckiem. Ponadto szereg komisji organizowało opiekę nad dziećmi w formie półkolonii w świetlicach zakładowych w okresie ferii letnich i zimowych.

Do takich komisji należy Komisja d/s Kobiet Pracujących przy PFRN w Mońkach, Elku, Wysokiem Mazowieckiem, KW PZPR w Białymstoku.

Na podkreślenie zasługuje inicjatywa komisji kobiecej w Elku, która inicjowała i organizowała kolonie letnie dzieciom rodziców niezamożnych i dzieciom z rodzin cygańskich.

Współdziałając z komisją socjalną członkinie komisji kobiecej przy Zarządzie Okr. wizytowały ośrodek kolonijny w Szeligach k/ Elku. Czynność tę wykonała Irena Łukasiuk, zaś inne ośrodki odwiedziła Zenobia Poskrobko.

Wizyty takie miały na celu sprawdzenie warunków bytowych dzieci przebywających na tych koloniach.

Komisja kobieca w Bielsku Podlaskim zajęła się młodzieżą nieuczącą się i nie pracującą.

Na skutek właściwego naświetlenia tego problemu na tym terenie spowodowano zatrudnienie tej młodzieży w zakładach pracy.

Ponadto wszystkie komisje kobiece zajmowały się organizacją, wypoczynkiem i rozrywką dla dzieci.

Komisje organizowały wycieczki dzieciom pod hasłem : "poznaj swój region " i Kraj ".

Najczęściej wycieczki takie były organizowane w czasie ferii letnich , z okazji świąt państwowych, z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka, czy rocznicy Rewolucji Październikowej.

W dniu 3 marca 1968r. Komisja d/s Kobiet Pracujących przy ZO ZZPP i S w Białymstoku wspólnie z komisją d/s kultury zorganizowała wycieczkę - kulig do Supraśla dzieciom aktywistów. Wycieczkowicze spotkali się z dziećmi z Państwowego Domu Dziecka, zorganizowali też inne ciekawe imprezy. Komisje zorganizowały także w okresie ferii zimowych imprezy noworoczne dzieciom, z ciekawym programem rozrywkowym.

Tego rodzaju imprezy były organizowane we wszystkich zakładach pracy, przy udziale komisji kobiecych. Poza tym Komisje d/s Kobiet Pracujących interesowały się rencistami, powołując w zakładach pracy koła rencistów. Przy współdziałaniu zarządów tych kół kobiety badały warunki materialne rencistów, występując ^{w imieniu komisji} do Rad Zakładowych z wnioskami o przyznanie im zapomóg.

Kobiety odwiedzały również chore rencistki w domach, wręczając im słodycze i owoce. Komisje występowały z wnioskami dotyczącymi przydziału im sklerowań na wczasy.

Wyróżniająca się w tej pracy jest Komisja d/s Kobiet Pracujących przy Prokuraturze Wojewódzkiej w Białymstoku. Komisja d/s KP przy ZOFP i S w Białymstoku pragnie również zorganizować w miesiącu listopadzie 1968r. spotkanie rencistów w związku z rocznicą Rewolucji Październikowej.

Ponadto komisje kobiece inicjowały w zakładach pracy badania profilaktyczne kobiet.

Nie zapomniano również o wychowaniu ideologicznym kobiet.

Komisje kobiece w swoich zakładach pracy lub świetlicach miejskich organizowały odczyty w związku z uroczystościami z okazji 1-go Maja, 22 Lipca, 8 marca, rocznicy powstania Ludowego Wojska Polskiego i innych. Członkowie Komisji kobiet pracujących prowadzą też punkty biblioteczne.

Niejednokrotnie wypożyczają kobietom książki z ich własnych zbiorów, chcąc w ten sposób spopularyzować czytelnictwo wśród kobiet a tym samym podnieść ich poziom intelektualny i wyrobienie społeczno-polityczne.

Do aktywistek w tym zakresie należy kol. Maria Tumel. Z uzyskanych informacji wynika, że kobiety czynnie włączyły się w propagowanie tez przedgazdowych na V Zjazd PZPR oraz podejmowały w związku z tym czyny społeczne.

11

Komisja d/s Kobiet Pracujących przy ZO ZZPP i S w Białymstoku na posiedzeniu poświęconym dyskusji nad tezami przedzjazdowymi, wystąpiła z listem do wszystkich Komisji terenowych apelując o podniesienie poziomu pracy społecznej i zawodowej, szersze i dogłębniejsze angażowanie się w pracach organizacji kobiecych, tworzenie takich organizacji tam gdzie ich dotychczas nie ma.

Na zakończenie niniejszej informacji należy podkreślić, iż rola Komisji d/s Kobiet Pracujących nie jest należycie doceniana przez kierownictwa zakładów pracy, jeśli chodzi o opinie tych komisji przy awansowaniu kobiet.

Z nadesłanych informacji przez komisje terenowe oraz w wyniku poczynionych obserwacji członkiń komisji kobiecej przy ZO ZZPP i S w czasie wyjazdów terenowych należy stwierdzić, że to zagadnienie w ogóle nie jest brane pod uwagę przez zakłady pracy.

Jedynie Komisji d/s Kobiet Pracujących w Sokółce udało się wysunąć kobietę jako kandydata na wiceprzewodniczącą PPRN. W rezultacie funkcję tę obecnie ona pełni.

Rozpatrując ten problem generalnie należy stwierdzić, iż mimo głoszenia w każdym miejscu i przy każdej okazji haseł dot. równouprawnienia kobiet, dotychczas daje się odczuwać niechęć do wysuwania kobiet na kierownicze stanowiska, mimo iż niejednokrotnie reprezentowany przez kobietę poziom intelektu, wiedzy i specjalności w zawodzie predysponuje się do zajęcia takiego stanowiska.

Informację opracowała

Komisja d/s Kobiet Prac.
przy ZO ZZPP i S
w Białymstoku

W wyniku przytoczonej informacji wydaje się za wskazane wysunięcie następujących wniosków pod adresem :

- Prezydium ZO.ZZPPiS w Białymstoku

- 1/ Podjęcie uchwały przez Prezydium ZO.ZZPPiS zobowiązującej kierownictwa zakładów pracy do przyjmowania i liczenia się z opinią Komisji Kobietych przy rozpatrywaniu wniosków awansowych kobiet.
- 2/ Uwzględnienie w budżecie Zarządu Okręgowego ZZPPiS w Białymstoku na 1965 r. pozycji na zakup maszyn kra- wieckich-wieloczynnościowych, służących do celów szkole- niowych na kursach organizowanych przez Komisje d/s kobiet pracujących.
- 3/ Przeprowadzenia ankietyzacji wśród kobiet-pracownic rad narodowych pod roboczą nazwą " czy czuję się na siłach do pełnienia funkcji kierowniczej i jakie mam zdaniem istnieją przeszkody do zajęcia takiego stanowiska oraz czy moje wynagrodzenie na zajmowanym stanowisku jest równe z poborami mężczyzny na podobnym stanowisku".

- Komisji Kobiet d/s kobiet pracujących

- 1/ Należy w dalszym ciągu aktywizować Komisje d/s kobiet pracujących poprzez organizowanie narad roboczych z tymi komisjami oraz częściej niż dotychczas udzielanie informacji w terenie.
- 2/ Zalecić komisjom d/s Kobiet pracujących nawiązanie współpracy z innymi organizacjami kobiecymi szczególnie tam, gdzie współpracy takiej jeszcze nie nawiązano.

Komisja d/s kobiet
pracujących przy ZO.ZZPPiS
w B i a ł y m s t o k u

Uzyskane informacje z następujących Komisji
d/s Kobiet Pracujących z terenu województwa
białostockiego w formie pisemnej

- 1/ Oddział Powiatowy w Kolnie
- 2 K.W. P.Z.P.R. w Białymstoku
- 3 Z.U.S. w Białymstoku
- 4 Prezydium P.R.N. w Białymstoku
- 5 Prezydium P.R.N. w Wysokiem-Mazowieckiem
- 6 Sąd i Prokuratura w Bielsku-Podlaskim
- 7 Prokuratura Wojewódzka w Białymstoku
- 8 Związek Spółdzielni Oszczędnościowo-Pożyczkowej w B-stoku
- 9 Prezydium P.R.N. w Mońkach
- 10 Prezydium P.R.N. w Elżku
- 11 Prezydium P.R.N. w Bielsku-Podlaskim
- 12 Wojewódzki Urząd Statystyczny w Białymstoku
- 13 Prezydium W.R.N. w Białymstoku
- 14 Bank Inwestycyjny w Białymstoku
- 15 Sąd Wojewódzki w Białymstoku
- 16 Prezydium M.R.N. w Białymstoku
- 17 Prezydium P.R.N. w Olecku

a nadto z pozostałych Komisji, z którymi przeprowadzono rozmowy telefoniczne i informacje uzyskane z dyskusji uczestników narady zorganizowanej przez Komisję d/s Kobiet Pracujących przy Z.O. ZZPP i S w Białymstoku z przewodniczącymi i sekretarzami komisji terenowych, a nadto spostrzeżeń aktywu wyjeżdżającego w teren.

Ódpsis

U C H W A Ł A

Prezydium ZO ZZZPIS w Białymstoku z dnia 14 października 1968 r.

Prezydium ZO ZZZPIS w Białymstoku po wysłuchaniu informacji Komisji d/s Kobiet Pracujących oraz przeprowadzonej dyskusji stwierdza, iż Komisje d/s Kobiet Pracujących przy Radach Zakładowych ma osiągnąć w dziedzinie ideologiczno-wychowawczej i kulturalnej - oświatowej kobiety pracującej i młodzieży, a także na odcinku pr. socjalno bytowej.

Prezydium ZO mając na uwadze aktywne zaangażowanie się Komisji d/s kobiet pracujących w pracach na rzecz kobiet w każdej niemal dziedzinie, a szczególnie na odcinku organizowania kobiet na wypoczynku po pracy i przygotowanie ich do pracy poprzez organizację kursów, dbanie o warunki socjalno-bytowe kobiety i organizowanie kolonii i półkolonii dzieciom, a także na odcinku pracy wychowawczej kobiety i młodzieży stwierdza się, że nie wszystkie Komisje kobiet aktywne włączyły się do tej pracy, a także nie zawsze jest w sposób właściwy doceniana rola komisji d/s kobiet pracujących przez Rady Zakładowe w myśl Uchwały ORZZ z lutego 1966 r. i kierownictwo zakładów pracy.

Przeciwdziałać tym ujemnym zjawiskom powinny przede wszystkim Rady Zakładowe wspólnie z kierownictwem zakładów pracy.

W związku z tym PZO ZZZPIS w Białymstoku

postanawia :

1. zobowiązać RZ do realizacji wytycznych zawartych w Uchwale ORZZ z lutego 1966 r. w sprawach dalszego rozwoju i doskonalenia działalności ZZ wśród kobiet i na rzecz kobiet pracujących oraz zainteresować tymi sprawami kierownictwo zakładów pracy, szczególnie na odcinku udziału komisji d/s kobiet pracujących w sprawach awansowych kobiet danego zakładu pracy ;
2. zaleca się Radom Zakładowym i Pow. Zarządem Oddziału dokonywać dwa razy w roku oceny pracy wśród kobiet i na rzecz kobiet pracujących w myśl uchwały i wytycznych ORZZ z tym, że ocena z dotychczasowej działalności należy dokonać do dnia 31.12.68 i oraz informację z tej oceny przedstawić ZO w terminie do dnia 10.1.1969 r.
3. mając na uwadze znikomą ilość kobiet na stanowiskach kierowniczych oraz celem badania przyczyn tego stanu rzeczy, zaleca się komisji d/s kobiet pracujących przy ZO ZZZPIS do opracowania i przeprowadzenia ankietyzacji wśród kobiet zatrudnionych w Radach Narodowych ;
4. celem omówienia osiągnięć i braków w dotychczasowej pracy na tym odcinku swożać w miesiącu grudniu 1968 r. naradę przewodniczącej RZ i przewodniczących komisji d/s kobiet pracujących.

Białystok, dnia 14.10.1968 r.

Prezydium ZO

Za zgodność :

Związek Zawodowy
Pracowników Państwowych i Społecznych
ZARZĄD OKRĘGOWY
w Białymstoku
ul. M. C. Skłodowskiej 3
tel. 22071 wew. 52

Lp. 5/69.

Protokół

z odbytego posiedzenia Komisji Kobiety Pracujących przy
Prezydium PRN w dniu 28 lutego 1969 roku przy udziale
Sekretarza Rady Zakładowej ZZPPIŚ.

Obecne na posiedzeniu:

1. Henryka Szestowicka - Przewodnicząca Komisji
2. Wanda Orłowska - Sekretarz Komisji
3. Jadwiga Antoniak - członek Komisji

Porządek dzienny posiedzenia:

1. Informacja o dotychczasowej pracy Komisji.
2. Dyskusja.
3. Wnioski.

Do pkt. 1

Przewodnicząca Komisji poinformowała jak przebiegała praca w roku 1968, a mianowicie odbyło się jedno posiedzenie w dniu 1 marca ub. roku poświęcone przygotowaniu akademii z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiety. Plan pracy Komisji nie był opracowany, wydaje mi się in niecelowym byłoby stwarzanie nowego tworu, a powinniśmy współpracować z Radą Zakładową i winnyśmy być uwzględniane w jej planach pracy.

W 1967 roku odbyło się posiedzenie Komisji w którym udział wzięli członkowie RZ, a mianowicie: Sekretarz Rady Zakładowej, Inspektor Pracy oraz Przewodniczący Zarządu Oddziału w Zambrowie, na którym Komisja zwróciła się o uwzględnianie jej członkiń we wszelkich pracach RZ, jak dotychczas nie przyniosło to żadnego efektu. Sposódd członkiń naszej Komisji dwie, a mianowicie Przewodnicząca - Henryka Szestowicka i członkini Elandt Cezaryna w szerokim stopniu biorą udział w pracach społecznych takich jak: udzielanie pomocy dzieciom częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej, starcom, dzieciom z rodzin wielodzietnych. Pozostałym albo brak chęci, albo nie pozwala czas.

Jeśli chodzi o prace przygotowawcze do ubiegłorocznej akademii to należy stwierdzić, iż dość dużo kobiet włączyło się.

W dniu 24 lutego br. otrzymałam uchwałę Prezydium Zarządu Okręgu ZZPPiS w Białymstoku z dnia 14 października 1968 roku, która ocenia pracę niektórych komisji z terenu naszego województwa podając jednocześnie ich osiągnięcia. Duże osiągnięcia mają komisje szczególnie na odcinku organizowania wypoczynku po pracy, przygotowaniu do pracy poprzez kursy, zwrócenie uwagi na warunki socjalno bytowe, organizowaniu półkolonii i kolonii dla dzieci oraz prace wychowawcze. Jednocześnie uchwała stwierdza, że nie we wszystkich powiatach rola komisji jest doceniana przez Rady Zakładowe i kierownictwo zakładów pracy, co występuje również na naszym przykładzie i w związku z tym zobowiązuje RZ do realizacji wytycznych z lutego 1966 roku w sprawie dalszego rozwoju i doskonalenia działalności Komisji Kobiet Pracujących. Komisja winna być zapraszana do udziału przy rozpatrywaniu awansów w szczególności awansów kobiet. Zalecane jest również dokonywanie analizy pracy komisji przynajmniej 2 razy do roku.

W związku z tym należy zwołać ogólne zebranie kobiet, na którym zapoznać z zadaniami komisji, jej rolą jak również ze składem komisji. Termin zebrania Komisja ustaliła na dzień 17 marca br. W przyszłych wyborach do Rady Zakładowej musimy starać się o to, aby w składzie było więcej kobiet, może w ten sposób zdołamy w szerszym stopniu rozwiązać swój udział w rozpatrywanych sprawach dotyczących kobiet.

Do pkt. 2

Michalina Czaja - Sekretarz Rady Zakładowej ZZPPiS

Napewno słusznym jest, że Rada Zakładowa zbyt mało interesowała się pracą Komisji Kobiet Pracujących.

Niemniej jednak przy przyznawaniu nagród czy zapomóg, których jest bardzo mało - Rada Zakładowa i ja osobiście kontaktowałam się z jedną z członkiń Zarządu i chyba należy traktować to jako porozumienie.

W trakcie obecnej kadencji Rady Zakładowej praca w ogóle jest utrudniona, ponieważ na terenie naszego zakładu pracy działa aż 7 rad zakładowych, stąd jest wiele kłopotów tak z uzgodnieniem awansów jak też nagród i w ogóle różnych spraw kobiecych.

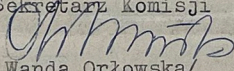
Prawdopodobnie dojdzie do porozumienia o utworzeniu Jednolitej Rady Zakładowej, bo tym zagadnieniem interesowała się nasza Egzekutywa. Wówczas praca Jednolitej Rady może być bardziej wszechstronna i powiązana problemami międzyludzkimi.

Moim zdaniem w Radzie Zakładowej winien pracować przynajmniej na stanowisku Sekretarza ktoś na pół etatu ponieważ ~~na~~ co aktywniejsi członkowie są obłożeni wieloma a nierzadko kilkuna-stoma funkcjami społecznymi i nie mają możliwości, zajmować się na codzień czysto ważnymi sprawami ludzkimi.

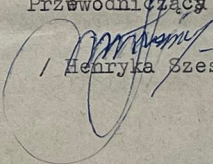
W najbliższym czasie odbędą się wybory do Rady Zakładowej i Komisja Kobiet Pracujących winna widzieć ~~swoją~~ tam swoją kandydatkę.-

Na tym posiedzenie zakończono.-

Sekretarz Komisji

/ Wanda Orłowska/

Przewodnicząca Komisji

/ Henryka Szestowicka/

P r o t o k ó ł

z narady aktywu kobiecego Zarządu Okręgowego ZZPPIŚ w B-stoku
odbytej w dniu 25 marca 1969 roku.

W naradzie udział wzięły aktywne członkinie n/Związku
w ilości osób z terenu całego województwa.

Porządek dzienny narady:

1. Zagajenie
2. Ocena pracy Komisji Kobiet Pracujących przy Z/O ZZPPIŚ
w Białymstoku za 1968 rok,
3. Główne kierunki działania Komisji Kobiet na rok 1969
4. Dyskusja.
5. Część artystyczna.

Do pktu 1.

Naradę zagał tow. Przewodniczący Zarządu Okręgowego n/Związku,
Protasiewicz, który witając licznie zgromadzony aktyw kobiecy
podziękował w imieniu Zarządu Okręgowego za pracę dotychczasową
oraz ~~zapisał~~ nawiązując do Międzynarodowego Dnia Kobiet
złożył życzenia dalszej owocnej pracy.

Do pktu 2.

Ocenę pracy Komisji Kobiet przy n/Zarządzie za 1968r dokonała
Przewodnicząca tow. Kujawa.

Podkreśliła, że w roku ubiegłym Komisje Kobiet działające
przy poszczególnych Radach Zakładowych, aczkolwiek pracowały
jeszcze akcyjnie, nie w oparciu o opracowywane plany pracy,
jednakże zastosowały szereg nowych form tej działalności,
które zostały pozytywnie ocenione przez n/Zarząd Główny.
Poinformowała, że w ocenie Zarządu Głównego działalność
Komisji Kobiet n/województwa została zaliczona do przedują-
cych obok województwa krakowskiego i katowickiego.

Na podkreślenie zasługują takie formy pracy jak:

- przyczynianie się do budowy żłobków i przedszkoli,
- objęcie dzieci cygańskich akcją kolonii letnich - należy
tu dodać, że tylko z naszego terenu tą formę stosowano,

- organizowanie kursów jak np kursu szycia misi, w wyniku czego uczestniczki w.w. kursu znalazły zatrudnienie w zakładach pracy gospodarki uspołecznionej,
- rozwinięcie opieki nad matkami jedynymi żywicielkami rodzin, np m.i. Komisja Kobiet przy WRN przyczyniła się do przydziału mieszkań tym kobietom,
- podnoszenie rangi Komisji Kobiet poprzez rozmowy z kierownikami zakładów pracy, poprzez wysuwanie najbardziej aktywnych w pracach społecznych kobiet do awansów i nagród oraz odznaczeń państwowych,

W codziennej pracy Rad Zakładowych aktyw kobiecy odgrywa poważną rolę, bowiem większość w zakładach pracy jest kobiet, stąd i działalność społeczna jest oparta przede wszystkim o kobiety zrzeszone w n/Związku.

Do pktu 3.

Program działania Komisji Kobiet Pracujących na 1969r stanowiący załącznik do niniejszego protokołu został podany przez tow.Topczewską.

Plan ten łączy się ściśle z naszym życiem społeczno-polityczno-gospodarczo-kulturalnym. Na pierwszy plan wysuwają się zadania kobiet w kampanii wyborczej do Sejmu i rad narodowych, obchodów związanych z 25 PRL oraz Światowym Kongresem Kobiet w Helsinkach.

Program zakłada rozwinięcie działalności wychowawczej zarówno w stosunku do młodych kobiet jak i starszych o wyższym stażu pracy kobiet, dalsze zamierzenia na odcinku podnoszenia poziomu oświaty i kwalifikacji zawodowych kobiet pracujących, rozwinięcie pracy z młodzieżą, pedagogizacja rodziców, włączanie się do walki z przejawami alkoholizmu.

Chyba po raz pierwszy program zakłada zacieśnienie współpracy i współdziałania ze wszystkimi pracującymi komisjami strukturalnymi instancji związkowej. Stąd wypływać będą w trakcie realizacji programu nowe zadania dla kobiet, których praca społeczna jest już widoczna i sukcesywnie wzmagająca się.

Osiągnięcia w latach ubiegłych pozwalają wysunąć opinię, że kobiety coraz bardziej i lepiej prowadzą działalność społeczną.

Do pktu 3.

W dyskusji zabrali głos:

- tow. Kontek Halina - przewodnicząca Komisji KO przy Z/O - podkreśliła, że słusznym jest ściślejsze powiązanie prac poszczególnych komisji strukturalnych działających przy Radach Zakładowych i Zarządzie Okręgowym. Komisja KO w br. ustawiła swój program działania na płaszczyźnie dogłębnego rozeznania terenu, rozeznania potrzeb kulturalno-oświatowych naszych związkowców i na tym tle realizować będzie Zarząd Okręgu ~~tak ważną~~ swoją działalność ideowo-wychowawczą nierozzerwalnie związaną z zagadnieniami kulturalno-oświatowymi. W chwili obecnej należałoby zastanowić się jak ma wyglądać ta ściślejsza współpraca poszczególnych komisji. Wydaje się, że już w tej chwili można widzieć bardzo zbieżne zadania Komisji Kobiet i Komisji KO na odcinku organizacji imprez w ramach Karnawału Młodości, na odcinku opieki nad młodą kadrami kobiecą.

Ważnym momentem w pracy społecznej jest szeroko rozwinięta wymiana doświadczeń, dlatego też dobrze byłoby, aby Zarząd Okręgowy n/Związku częściej organizował rejonowe narady aktywu związkowego. Narady takie mogłyby być organizowane w Powiatowych Oddziałach, jeden dzień byłby poświęcony na omówienie ogólnych kierunków działania, drugi natomiast poświęcony naradom roboczym poszczególnych komisji. Przez to zyskalibyśmy większą łączność z poszczególnymi ogniwami związkowymi, lepiej poznalibyśmy trudności na jakie aktyw związkowy napotyka w realizacji swoich zamierzeń, bylibyśmy na bieżąco zorientowani o naszych osiągnięciach i niedomogach w pracy społeczno-związkowej.

Na zakończenie tow. Kontek zwróciła uwagę, że dzisiejsza frekwencja /70 osób/ mówi sama za siebie, że takie spotkania są jak najbardziej celowe.

- Przewodniczący Z/O tow. Protasiewicz podkreślił, że charakter dzisiejszej narady jest raczej uroczysty i stąd dyskusja jako takiej może mieć przebieg nieco inny. Nie mniej chciał podkreślić, że kończąca się kampania sprawozdawczo-wyborcza wykazała o dużej aktywności kobiet pracujących. Widoczne jest coraz wyższe zaangażowanie kobiet pracujących w pracach społecznych i to jest chyba prawidłowe. Kobiety osiągnęły równouprawnienie i w pracy społecznej znajdują swoje miejsce. Obok jednak dużych osiągnięć naszego Związku mamy też niedociągnięcia, z których chyba najistotniejsze jest niedostateczna jeszcze programowanie działalności związkowej oraz słaba informacja o działalności poszczególnych ogniw związkowych. Wpływa to często z małego stopnia dyscypliny w pracach społecznych i dlatego Komisja Kobiet jak inne Komisje działające w naszych ogniwach związkowych powinny dobrać takie formy i metody działania, aby niedociągnięcia te zlikwidować.

W dalszej części swego wystąpienia Przewodniczący omówił zagadnienia takie jak: bezpłatne urlopy matek na wychowanie dziecka, prawidłowy wypoczynek kobiet po pracy i w dniach świątecznych z treścią ideowo-wychowawczą, zajęcie się młodzieżą trudną, szczególnie tą formę powinna mieć na uwadze Komisja KO i podległe jej placówki ko.

- przedstawicielka Komisji Kobiet przy Sądzie Pow. w Bielsku Podlaskim - omówiła trudności na jakie napotyka Komisja Kobiet przy organizowaniu wszelkiego rodzaju kursów i pokazów. Zastanawiała się z czego one wypływają. Jedną z przyczyn uznała, że brak czasu. Kobiety obciążone szeregiem obowiązków służbowych i rodzinnych nie mogą zbyt wiele poświęcać go dla siebie, na swoje zainteresowania. Dlatego też należałoby dążyć do unowocześniania prac domowych.

Dyskusję na tym zakończono.

Do pktu 5.

W części artystycznej uczestniczki narady spotkały się z aktorami Teatru Dramatycznego im. Węglerki Ob. Orłowskim i Dłużynskim.

Protokółowała

Przewodniczyła